

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Matris Teresæ, De Iesv Fvndatricis Monasteriorvm Monialivm & Fr. Carmelitarum discalciatorum ex prima regula

Ribera, Francisco de

Moguntiaë, 1603

Cap. XIII. In quo tractat de primo statu, ponendo quædam quæ animaduerti debent contra quasdam tentationes, quas Diabolus quandoque proponere solet, & sunt magnæ vtilitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43365

& sit contentus, vt ego quæ sum peccatrix, de eius rebus tam eximijs loquar & scribam.

CAP. XIII.

In quo tractat de primo statu, ponendo quædam quæ animaduerti debent contra quasdam tentationes, quas Diabolus quandoque proponere solet, & sunt magnæ utilitatis.

VIDETVR mihi hoc in loco conuenire, vt aliquot referam tentationes quas in incipientibus vidi: quarum ego ipsa aliquot sum passa, & postea quædam adiungam pro maiori cautela, quæ mihi hic necessaria videntur. In principio itaque studeant omnia cum libertate & lætitiâ tractare: quia sunt nonnulli, qui sibi persuadent, qualiter debeat minui, vel extinguî deuotio si forsitan aliquorum fiat obliuio. Bonum est, cum sui ipsius timore procedere, nec minus, nec magis sibi confidere: exponentes se se occasionibus quibus plerumque Deus offendi solet: id quod maximè est necessarium, quousque homo se inueniat benè in virtutibus fundatum, quia non inueniuntur multi, qui in illis sunt fundati, quin reperiendo occasiones eorum naturæ præparatas distrahantur: & ideo dum viuimus bonum est per humilitatem, nostram miserabilem cognoscere fragilitatem. Sed multa sunt, vt dixi, in quibus permittitur, vt aliquas recipiamus consolationes & recreationes, vt redeundo maiorem habeamus feruorem.

rem & animum ad orandum. In omnibus conuenit habere discretionem, similiter & fiducia, postquam multum iuuat desideria non diminueret, sed de Deo credere, quod, si alioqui nitimur paulatim, licet tam statim non poterimus, ad illum perfectum statum peruenire, quo multi sanctorum, cum Dei gratia peruenerunt: qui si nunquam propositum resolute fecissent in desiderando illum, & paulatim operi committendo, non ad tam altum peruenissent statum, & Dominus est amicus illis, qui animum habent sincerum, si alioqui cum humilitate procedunt, sibimet ipsis non confidentes. Non vidi vnquam; talem, in hac via, defecisse. Miror quando cogito quantum faciat in hac via, habere animum in aspirando ad altiora: licet tunc illas non sentiant vires, accipit tamen anima volatum & multum ascendit, licet, cum auicula quæ totaliter mutauit plumas cum quibus nascitur, defatigata se firmat cum volare non possit.

Præteritis diebus multum apud me verba Apostoli considerabam vbi dicit, quod omnia possumus in Deo, in me ipsa tamen cognoscebam, quod nihil potuerim, attamen me multum iuuat, quod dicit D. Augustinus: Da mihi Domine quod iubes, & iube quod vis. Considerabam similiter quod S. Petrus nihil perdidit proijciendo se in mari, licet postea timuerit, Hæ primæ determinationes plurimum faciunt, licet in primo illo statu necessarium sit paulò lentius procedere, & discretioni adherere, &

secundum magistri iudicium: sed debent procurare ne magister sit talis, qui doceat illos esse vasa, vel bufones quodque non faciat, vt anima intendat lacertas tantum venari.

Præcedat semper humilitas, vt sciamus quod cuiusmodi vires ex nobis non procedunt: sed cõuenit, vt bene cognoscamus in quo modo debeat esse ista humilitas: quia credo quod Diabolus exinde multum damni inferat, vt illi non proficiant, qui orationi vacant: eo ipso cum malè intelligant illam humilitatem, efficiendo vt appareat superbia alta habere desideria, velle sanctos imitari, martyres deuenire, proponendo nobis statim sanctorum exempla, & illorum actiones: quæ potius sunt admirandæ, quam imitandæ, & in dando eorum operationes singulares executioni nos qui sumus peccatores. Attamen debemus bene discernere quænam sint admirandæ, & quæ imitandæ, quia cum non esset bonum, si quis debilis & infirmus vellet multum ieiunare, & pœnitentias austeras facere, ire in desertum, in quo non haberet vbi dormire posset, neque manducare, & similia. Sed bene adiuuante Deo possumus eo peruenire, vt habeamus contemptum rerum mundanarum, vt non æstimemus honores, vt diuitiis non simus addicti: quia maiori ex parte habemus corda nostra tam angusta & lata, vt nobis defuturam terram persuadeamus, sed si velimus aliquantulum, quæ corporis sunt relinquere, & nos dare spiritui: tunc inuigilandum, ne nostræ
cogi-

cogitationes orationem molestant. De hoc verò multum doleo nos ita parum de Deo confidere, cum amore proprio abundemus: ita quod eiuſmodi cogitationes nos moleſtare poſſint: & ſic eſt, vbi ſpiritus eſt ita debilis & parū proficit, minima quæque nullius valoris, quàm maximè illum moleſtant, & in tantum, quantum alios maxima quæque moleſtare conſueuerunt, quæ multo maioris ſunt momenti, & nos nihilominus ex noſtra opinione illa pro ſpiritualibus æſtimamus. Modus iſte procedendi non alius mihi eſſe videtur, quàm quod velimus corpus & ſpiritum ſimul accordare, vt ab hac parte hic quietem non perdamus, & ab altera ne Dei fruitione priuemur: & ſic erit, (ſi in iuſtitia ambulamus & virtutē ſequimur,) ſed eſt gallinæ paſſus, nec vnquam per illum ad ſpiritus libertatem peruenietur. Videtur mihi modus iſte procedendi bonus pro perſonis ordinariis, qui ſecūdam conformitatem vocationis quam habēt, ambulant, pro aliis verò qui ſunt in incipientium ſtatu, nullo modo deſidero talem proficiendi modum, nec erit, qui mihi id perſuadebit quod ſcilicet bonus ſit, quia experta loquor, & ſemper in eo ſtata permanſiſſem, ſi Dominus ex ſua bonitate aliam viam multò breuiorem me nō docuiſſet: licet ſemper habuerim alta deſideria, ſed procurabam orationes & meo modo viuere. Credo ſi inueniſſem, qui me altius volare docuiſſet, ad talem perueniſſem terminum, vt quod deſignaueram opere impleuiſſem,

uissem, sed mea peccata impediuerunt. Possunt præterea sanctos imitari, procurando solitudinem, silentium, & alias virtutes quæ hoc corpusculum non occidunt, quod verò tantopere Diabolus cum anima nostra colluctat, & adiuuat, vt illam inhabilem reddat, facit vt mortis occasionem præstet, sanitatemque auferat, imò in lacrymis timorem ponit ne cæci fiamus: ego ipsa omnia ista sum experta, & ideo scio, sed nescio vnde melior visus & sanitas maior desiderari possit, quam ex tali occasione, ex qua perdere putant, ego cum fuerim supra modum infirma, ita quod vltèrius non determinauerim corpus meum curare neque sanitatem, ligata semper ita remansi, vt nihil potuerim: sed modò licet parum faciam, voluit Deus illam Diaboli astutiã, qui proponendo mihi timorem de perdenda sanitate, dicebam ego, parum refert si moriar, non indigeo quiete sed cruce, sic in multis clarè vidi, quod fuerit tentatio diabolica, vel mea debilitas. Sed cum non habeam tantam mei curam, & tanto circa me ipsam non vtor amore, meliùs modo valeo. Multum itaque iuuat in principio, quando volumus orationi vacare, vt non simus pusillanimes, & in hoc creditote mihi, quia experta loquor, vt alij meo damno addiscant, & cautiores reddantur. Est alia tentatio admodum ordinaria, quæ est desiderium, vt omnes fiant spirituales, quando incipitur gustari quies, & lucrum quod inuenitur. Id desiderare non est malum, procurare verò poterit esse nõ bonum, si non

si non fit cum discretione & dissimulatione, vt non appareat quod velit alios docere, quia qui vult in hoc casu proficere, conuenit vt possideat virtutes admodum radicatae, vt non præbeat alijs tentationes. Accidit mihi, & ideo scio, quando procurabam, vt alij se darent orationi, & videntes me loqui ex vna parte de rebus altis & magnis, maximæque vtilitatis, quæ ad orandum inuitant, ex altera parte videntes me in virtutibus debilem & inopem, & eiusmodi donum possidere, illis exinde dedi tentationis causam, sicuti mihi postea dixerunt, non potendo comprehendere quo modo vna res cum alia consistere queat, & fuit causa, quod pro malo id non reputauerint, quod per suam naturam tale erat; videndo me id aliquoties facere, interdum ipsi de me bene sentirent. Hoc facit Diabolus, vt appareat virtute præditus: quò ipsi fides habeatur, qui potest & intendit facere malum, maximè in præsentia multorum: & sic malignus multum lucratur, quanto magis tunc quando malum operatur, vnde factum est, quod in pluribus annis tres tantum profecerint ex eo quod ipsis dicebam. Sed postquam per Dei gratiam magis in virtutibus proficerem, simul etiã ipsi spacio duorum vel trium annorum multum profecerunt vt postea dicam. Occurrit præterea aliud magnum inconueniens, quod est quando anima suum perdit lucrum, quia illud quod magis in principio curare debemus est, vt cogitemus de salute solius animæ nostræ, & sibi

persuadere quod in mundo non sunt alij quam ipsa anima & Deus, & illud est quod maximè sibi conuenit.

Aliam adhuc Diabolus offert tentandi occasionē, & est hæc zelo virtutis mixta, sicut & reliquæ, & necesse est vt benè intelligamus, & cōsideratè procedere oportet in sentiendo pœnam ob aliorum peccata, & defectus: quia nobis persuadet Diabolus, quod illud proueniat solum ex zelo amoris Dei, eò quod scilicet Deus offenditur, & dolendo pro Dei gloria, statim cupit adhibere remedium, & per hoc in tantum sese cōturbant, vt eorum oratio impediatur, in quo maius consistit damnum, dum cogitant id virtuti tribuendum, & putant magnum esse honoris Dei zelum, summamque perfectionem. Non dico de pœna quam peccata publica adferunt, quæ in congregationibus sunt communia, vel quæ sunt in damnum totius Ecclesiæ, quæ proueniunt ex hæresibus in quibus videmus tot perire animas, hæc pœna est admodum bona, & non producit inquietudinem. Securius itaque animæ erit, quæ se dat orationi, vt omnium personarum habeat obliuionem (exceptis illis quibus obligatur) nec non aliarum rerum, & attendat ad seipsam, quò Deo placeat. Hoc planè necessarium est, & si vellem enarrare errores quos inde succedere vidi, confidendo eiusmodi bonæ intentioni, nunquam dicendi finem facerem. Studeamus igitur semper virtuti, & aliis bonis operibus, quæ in alijs videmus & illorum peccata

cata

cata per nostrorum peccatorum considerationem cooperiamus. Hic talis est operandi modus, qui licet statim cum perfectione non fiat, nihilominus magna acquiritur virtus, quæ est, ut omnes nobis meliores esse iudicemus, unde fauente Deo lucrari incipimus, quo in omnibus indigemus, & quando deest, diligentiam adhibeamus, ut hanc nobis dare virtutem dignetur, qua habitâ nihil nobis ad bene operandum deerit.

Considerent similiter benè ad maiorem cautelam illi, qui multum per intellectum discurrunt, eliciendo ex vna re sola multos conceptus: id quod illis, qui per intellectum operari non possunt prout ego eram, non est ut considerent: nisi ut habeant patientiam, quo ad vsque Dominus det illis in quo occupari poterunt & lucem, postquam ex seipsis parum possint, quia potius illorum intellectus obscurabitur, quàm quod illis prodesse possit. Modò redeundo ad illos qui discurrunt, dico ut in hoc totum tempus non consumant, quia quamuis admodum sit meritorium, ipsis tamen non videtur, cum oratio sit ipsis suavis, ut fiat die dominico vel alio tempore in quo non laboratur, & statim videtur illis tempus illud esse perditum, & ego dico quod perditio ista sit magnum lucrum, sed ita, ut dixi, ut repræsententur Christo, & sine eo quod intellectum defatigent, maneant cum eo loquendo & sese consolando, sed non forment conceptus, sed solum repræsentent necessitatem
& ra-

& rationem quæ debet supportari, & vnum fiat hoc tempore & aliud alio tempore, ne anima nauseam patiatur de eodem cibo semper manducando. Isti sunt cibi suaues & vtilis, & si gustus assueuerit ex istis manducare, magnum præbeant pro anima nutrimentum, vt illi vitam præbeant, magno cum fœnore. Volo me meliùs declarare, quia hæc quæ ad orationem pertinent sunt difficilia, & non ita bene intelligi possunt sine magistro; id quod mihi causam præbet, licet breuior esse volebam, & suffecisset solùm attingere pro ingenio illius, qui mihi mandat, vt scribam illa quæ ad orationem spectant.

Mea itaque rusticitas non permittit, vt (quod plurimum refert) paucis dicam, vt intelligar, nam cum in me ipsa tanta passa sim, compatior illis, qui tantummodo libros accipiendo huiusmodi opus aggrediuntur; & est res admiratione digna, considerando quanta sit differentia ab effectu, quando postea sequitur experientia. Itaque reuertendo ad illud quod dicebam, ponamus per exemplum cogitando aliquem actû sanctissimæ passionis Christi Domini nostri, quando alligatus fuit columnæ. Intellectus ibi perquirat rationes dolorum & pœnarum, quas in illo actu pertulit, inueniendo se solum & derelictum, & multa alia quæ intellectus discurrendo formare in illo actu poterit, & hic est modus quem obseruare debent omnes, qui orare incipiunt, & hunc modum sequi debent & orationem finire, & est multum excellens & via secura,

cura; quousque Dominus illorum intellectum ad supernaturalia eleuat. Dico (omnes) quia sunt alia animæ quæ multum proficiunt in alijs meditationibus, quàm in illis quæ sunt de sua passione, postquam multæ & diuersæ sunt in celo mansiones. Alij sunt qui se affligunt cogitando inferni pœnas, alij mortem, alij sunt corde teneriores, qui defatigantur meditâdo Christi passionem, & gustant & multum acquirunt ex consideratione diuinæ potentia & Maiestatis in creaturis, & amoris quem habuit, qui in omnibus repræsentatur, & est mirabilis procedendi modus; non relinquendo vitam & passionem Christi, à qua nobis omnia bona proueniunt. Debet qui orare incipit bene animaduertere in quo magis proficit: quia necessarius est magister, si alioqui est persona experta, nã aliàs poterit grauiter errare, dum vult alicuius animam instruere, sine eo quod illum cognoscat, neque permittat, vt sui ipsius cognitionem habeat, nam cum sciat magni esse meriti obedire magistro, non audebit contra eius facere mandatum. Noui quosdam ita afflictas ex defectu illorum, qui eas dirigebant & docebant non habentes experientiam; ita quod ad compassionem mota fuerim. Reperi quandam quæ nesciebat quid de se ipsa facere deberet, quia non intelligendo spiritum, animam affligebat & corpus, & profectum impediabat.

Quædam mecum tractans, dicebat se octo annis ita à magistro detentam fuisse, vt non permiserit

miserit sese à propria sui ipsius cognitione deflectere, idque iam quando Dominus eam in oratione quietis posuisset, quare multum affligebatur: nam quantumlibet sui ipsius cognitio non debeat vnquam derelinqui, nec sit anima in hac vita ita Gigas, quin indigeat multoties redire ad pueritiam, & lac denuo concupiscere. Nemo hoc vnquam obliuiscatur, & ideo id repetam aliquoties; cum multum intersit, videlicet nullum esse orationis statum ita excellentem, quin etiam necessarium quandoque sit, denuo à principio incipere; hinc est, quod peccatorum consideratio, & sui ipsius cognitio sit panis quotidianus, cum quo alij cibi manducari debent: sint in hac vita tam suaues vt velint, sine eo tamen sustentari non poterunt: sed cum mensura manducari debent, quia cum anima se videt inflammatam, & clarè cognoscit, quod nihil boni à se ipsa habet, se ante maiestatem tanti Regis confusam videt, & considerat quam parum illi, respectu eius, quod debet, persoluit, necesse est enim vt tempus in illis consumat, quæ Dominus illi proponit, si alioqui progredi velit, & non debent derelinqui, cum sua diuina Maiestas multò meliùs sciat qualis cibus manducari debeat, quàm nos ipsi scire possumus. Multum itaque interest, vt Magister sit expertus, habeatque bonum iudicium, & si adiunctam habet doctrinam multum præstabit: sed si tria illa in vno inueniri non possunt, prima duo magis sunt necessaria, quia ipsi cum doctis conferre poterunt
quando

quando necesse erit. Dico in principio, quia vbi non fit orationis exercitium, doctrina parū prodest. Non dico q̄ non tractent cum doctis, quia quando spiritus non procedit cum veritate, potius vellem quod orationem non faceret, magnum est habere doctrinam, quia docti sunt, qui nos instruunt, qui parum scimus, & lumen administrant, quando nos veritati sacrae scripturae inniti docent, & sic facimus ad quod tenemur, & à deuotione impressos liberet nos Dominus. Me volo declarare melius, postquā me in multis intermisceo, semper enim hunc habui defectum, vt compēdiosè declarare nō possim quod volo. Verbi gratia, incipit Monialis sese dare orationi, si homo simplex fortè illam gubernabit, illi proponet melius fore vt sibi obediat, quàm suo superiori, & hoc faciet sine malitia, quia si ipse non est religiosus, videbitur quod sic fieri debeat, si verò erit mulier matrimonio iuncta, dicet melius fore vt vacet orationi quando attendere ad curam domesticam debet: licet etiam fieri possit, vt hoc marito displiceat, & ita non scit distinguere tempus in rebus veritati correspondentibus: & sic cum talis veritatis lumen non habeat, illam alijs administrare non potest, etiam si velit: & quamuis aliquibus, ad hunc effectum litera non videantur necessariae, ego tamen semper fui & ero istius opinionis: vt scilicet quilibet Christianus tractare studeat cum doctis si fieri potest, & quanto sunt meliores eò melius, & illis magis indigent, qui per
viam

viam orationis procedunt, & quāto magis spirituales sunt, tāto magis eorum indigent auxilio, & nō decipiuntur illi dicendo, quod docti sine oratione pro ipsis nō sunt, q̄ illos exerceāt. Cōtuli cum multis abhinc aliquot annis, & magna cum diligentia in mea habere necessitate, illosque semper in magna existimatione habui: quāuis aliqui illorum non habeant experientiam, propterea à spiritu non abhorrent, & non sunt ignari, quia in sacra scriptura quā semper in manibus tenent, veritatem boni spiritus inveniunt. Pro certo teneo, quod qui orationem exercent & cum doctis tractant, si alioqui per semetipsum decipi nolunt, à Dæmonio per illusiones non decipientur, quia mihi persuadeo qualiter dæmones doctos multum timeant, si sunt humiles & virtutibus præditi: scientes quod per illos manifestabuntur, quodque damnum inveniunt. Hoc dixi propter quosdam, qui istius sunt opinionis, dicentes homines doctos non esse pro illis, qui sese dant orationi, si spiritum non habent. Iam dixi necessarium esse habere magistrum spiritualem, sed si non est doctus, magnum est inconueniens, sicut è contra cum doctis tractare, maximum præbet emolumentum, modo sint virtutibus præditi, licet adhuc spiritum non habeant, multum iuuabunt, & Deus faciet eos cognoscere quid docere debeant, vt iuuare possint; efficiet Deus vt spirituales fiant, & hoc per experientiam dico, cum id mihi cum pluribus quā duobus euenerit.

Dico

Dico præterea illum grauiterrare, qui vult, vt anima vni solò magistro omnino debeat esse subiecta, si alioqui non procurat, vt talis sit, maximè si illa est religiosa, & debeat suo prælato obedire, fieri enim potest, vt tres illæ qualitates in illo desiderarentur, in quo non parua erit molestia & pœna, si aliqua persona ex propria voluntate se submittat eius iudicio, qui bonum non habet. Ad istud certè me ipsam cogere non potui, sed neque conuenire mihi videbatur. Sed si eiusmodi persona, est sæcularis, Dominum laudet, quæ potest eligere, cui velit obedire, & hanc virtuosam non perdat libertatem, imò sine magistro potius remaneat, quousque inuenire potest, qui habet eiusmodi qualitates, quia per Deum non stabit quin illi detur, modo cum humilitate procedat, & cum desiderio illud eximium bonum acceptandi, ego verò in hoc maximè Dominum laudo, sicuti & omnes mulieres & indocti facere debent, suæ diuinæ Maiestati gratias referendo, quod cum tanta difficultate veritatem inuenerint, qualem nos cum ignorantibus sumus, nesciebamus. Miror summopere cum videam doctos, maximè religiosos tanta cū difficultate sibi comparare, quod ego sine aliquo labore, interrogando tantum mihi comparauerim. Sed quid? Postquam inueniantur, qui in eo præualere nolint? Faxit Deus, quod non sint. Video illos oneribus religionis subiectos, quæ magna sunt cum pœnitentijs, malè manducando, superioribus obediendo, id quod

I mihi

mihi quandoq; magnam præbet confusionem, & vltius malè dormiendo, quæ omnia crucē præbent & molestiam. Videretur mihi fore magnum malum, si quis tantum bonum propria sua culpa perderet, perdere forsitan aliquis nostrum poterit, qui sumus extra illas molestias, qui recipimus cibum præparatum & accommodatum, vt dicere solent, & nostro modo viuimus. putamus nos alios præcedere, qui tot experiuntur molestias, eo quod parum plus exercitij in orationibus habemus. Benedictus sis tu ô Domine, qui me inhabilem ita & sine fructu fecisti. Sed multo magis te laudo, posteaquam tu tam multos excitas, quo per illos instruamur, ita vt nostra pro illis continua deberet esse oratio; qui nobis lucem administrant, alioqui modo sine illis, in hac tempestate in qua hoc tempore miserrimo ecclesia inuenitur, & nos essemus, & quantumlibet inuenti fuerint aliqui maligni & pessimi tanto nihilominus meliores resplendent, faxit Deus, vt sub sua illos conseruet protectione, eosque adiuuet quo & nos per ipsos adiuuemur, Amen.

Multum à meo proposito primo de quo tractare inciperam sum digressa, in gratiam illorum, qui orare incipiunt, vt in tam excellenti via eo modo incipiât, quò per veram viam progrediantur. Nunc reuertendo ad illud, quod prius dicebam, in cogitando Christum ad columnam aliquantulum discurrere bonum est, & pœnas quas ibidem passus est considerare, & rationes

tiones & causas quare passus sit, & quis sit qui est passus, & quo amore pertulerit, sed anima id quærendo non defatigetur, sed per intellectū cum Christo remaneat, & sit ipsi ita comes, vt secum loquatur, rogando vt se ita humiliare dignetur, vt secum loquatur: & dicas illi, quod in tali loco stare promeritus non sit. Quando eò peruenire poterit, licet adhuc fuerit in orationis principio, magnam sentiet vtilitatem. Certè anima mea talem sensit, vt ne quidem aliquo signo exprimere eam possim. Sua Reuerentia consideret, si ita est, faciat Dominus vt mecum in omnibus dignetur esse contentus, Amen.

CAP. XIV.

In quo tractatur secundus gradus orationis, qui est, quando anima gustus magis particulares sentire incipit, vt cognoscantur quod sint dona supernaturalia, & est notatu dignum.

POSTEAQUAM iam dixi quanto cum labore hic hortus irrigatur, ex puteo labore manuum aquam hauriendo, nunc dicemus quomodo secundò ex ordinatione Domini huius horti minori cum labore per instrumētum quoddā hauritur, ita vt labor non debeat esse continuus, & aliquando requiescere potest. Hic incipit anima coadunari, & est donum supernaturale, postquam illa nullo modo possit istum statum acquirere adhibita qualicunque diligentia, Verum est, quod per aliquantulum temporis, vtens